

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 20/1273

Gauldalsløypa - Ny behandling 2020

Saksbehandler: Steinar Elven

Arkiv: K01

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

128/20 Formannskapet

22.09.2020

Vedlegg:

Fylkeskommunenes uttalelse- oppstart av arbeid med utarbeiding	1
Merknader fra Holtålen snøscooterklubb	2
Innspill fra Arvid Bårdstu	3
Innspill fra Naturvernforbundet i Rørosregionen	4
Innspill fra Holtålen turforening	5
Uttalelse fra Gåebrien sijte	6
Uttalelse fra Fylkesmannen- varsel om oppstart av arbeid av kommunal forskrift	7
Fuglekartlegging	8
Vurdering av friluftslivsområder	9
Vurdering betydning for eventuell rovfugl samt vilt	10
Lokal forskrift Gauldalsløypa	11
Utrekning fra plankontoret	12

Andre dokumenter i saken:

Reg. dato	S	Dokumenter inngående/utgående
09.07.2020	U	Varsel om oppstart av arbeide med utarbeiding av kommunal forskrift for etablering av snøscooterløype Gauldalsløypa - Holtålen kommune
09.07.2020	U	Annonse - Varsel om oppstart av arbeide med utarbeiding av kommunal forskrift for etablering av snøscooterløype Gauldalsløypa - Holtålen kommune

Saksopplysninger:

Denne saken har til dels vært omfattende og noe konfliktskapende i sin form, noe som har medført at betydelige ressurser har blitt brukt gjennom flere år. Saken har skapt stort engasjement i lokalsamfunnet med en polarisering mellom de som er for og imot opprettelsen av en snøscooterløype til fornøyleskjøring. Dette har medført at saken har versert i flere runder både på kommunalt og regionalt nivå.

Det har gjennom hele denne prosessen vært en samstemt politisk enighet om at en ville opprette løyper for snøscooter, da fortrinnsvis løyper som gikk etter ubrøytet vei. I 2017 mottok Holtålen kommune fra Holtålen snøscooterklubb forslag til snøscooterløype fra Ålen sentrum til Tydals grense – benevnt som Gauldalsløypa. Saken var utredet av Plankontoret og inneholdt de krav og hensyn som forskriften for motorferdsel i utmark krever.

Vurdering:

Kort sakshistorikk:

Forslaget om etablering av Gauldalsløypa ble behandlet den 27.02.2018 sak 11/18 og vedtatt utlagt til høring med frist 20.04.2018. Innen fristen forelå 26 uttalelser/merknader til høringsforslaget.

To sentrale moment fra uttalelsene var behovet for ornitologiske tilleggsundersøkelser samt utilstrekkelig friluftskartlegging. Det ble videre fra flere poengtert at der hvor skiløype og snøscootertrase går parallelt var uheldig og kunne skape konfliktsituasjoner. Det ble også stilt spørsmål rundt habiliteten til snøscooterklubbens leder.

Under 2. gangs behandling (14.06.2018) ble det fra saksbehandler foreslått å sende saken tilbake til forslagsstiller for en ny vurdering av både trasevalg og bestemmelser. Her var rådmannen ikke enig i tilbakesendelse og forslaget ble vedtatt iht. til rådmannens innstilling. Klagefristen ble satt til 20.08.2018.

Ved klagefristens utløp var det innkommet klager fra 6 hytteeiere i Håen hyttefelt i tillegg ble vedtaket påklaget av 7 privatpersoner. Klagene ble behandlet i 2 omganger da første behandling den 30.10.2018 ble returnert for ny behandling av fylkesmannen den 19.12.2018. Klagene ble behandlet på nytt og 3 ble vurdert som klageberettiget, men ikke tatt til følge.

Det ble også fra en av klagerne bedt om utsettende virkning av vedtak fattet av kommunestyret angående scooterløypa. Fylkesmannen behandlet saken (2018/7212) og fatte en beslutning om at Holtålen kommunestyrets sitt vedtak ikke skulle gis utsettende virkning.

Gauldalsløypa ble åpnet vinteren 2019 (01.01.2019 – 22.04.2019) og var åpen fram til stengning den 15.04.2019 p.g.a reinflytting. Stengingen fungerte godt og ble fra reindriftsutøverne ikke sett på som noe problem. Imidlertid en del støy på sosiale medier. Tilbakemeldingene til kommunen har generelt sett vært positive og Ålen Fjellstyre har i sin evaluering (sak 16/2019 – 15.05.2019) gjennomgått både kontrollvirksomheten og problemområder mer inngående. Totalt ble det kontrollert (politi og SNO samt fjellstyret) ca. 80 personer. Alle som ble kontrollert under kjøring i selve løypa hadde stort sett sine dokumenter i orden, men med noen påpakninger vedrørende vognkort, plassering av registreringsnummer etc. Fjellstyret påpekte følgende i sitt vedtak:

- Kommunen må sørge for at oppstukket løype følger gjeldende forskrift, løypetraseen må vurderes endret for å legge til rette for at traseen faktisk kan kjøres ved ulike værforhold og godkjent bredde på traseen må markeres i terrenget.
- Traseen mellom Målåsetre og Hovsbua må vurderes på nytt. I denne vurderingen må det tas sikte på å skille traseen for skiløype og traseen for rekreasjonskjøring.
- Med disse forbehold foreslår Ålen fjellstyre at Gauldalsløypa videreføres.

Fylkesmannen opphevet kommunens vedtak den 04.06.2019 og returnerte saken for ny behandling jf. fvl. § 34, 4 ledd. *dvs. at klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.*

I Fylkesmannens konklusjon så foreligger det tre klager til realitetsbehandling og kort oppsummert er anførselene i klagene som følger:

- I. Habilitet, uheldig bruk av snøscooterklubbens leder
- II. Mangelfull medvirkning, samråd og samarbeid
- III. Beslutningsgrunnlaget mangelfullt og misvisende
- IV. Hensynet til friluftsliv, støy og naturmangfold er ikke tilstrekkelig ivaretatt

Fylkesmannens konklusjon:

- I. Etter Fylkesmannens vurdering er det ikke tvilsomt at lederen i snøscooterklubben er inhabil uavhengig om kommunens engasjement av vedkommende som saksbehandler i denne saken er begrunnet i hans kompetanse som tidligere teknisk sjef i kommunen og at dette kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold. Etter Fylkesmannens vurdering er derfor dette et brudd på inhabilitetsbestemmelsene i fvl. § 41 og grunnlaget for å anse kommunestyrets vedtak som ugyldig.
- II. Her konkluderer Fylkesmannen med at de prinsipper som gjelder for medvirkning, som følger av plan- og bygningsloven, i hovedsak, blitt ivaretatt i denne saken.

Følgende pkt. III., IV og V omhandler de samme problemstillingene:

- Det er ikke foretatt tilfredsstillende registreringer av friluftslivet (friluftskartlegging) og at de ornitologiske tilleggsundersøkelsene ikke foreligger med hensyn til hekkende rovfugl, ynglende rovvilt og spesiell sårbar natur.

Den 30.10.2019 ble det avholdt et møte med Fylkesmannen vedrørende opphevelsen av vedtaket om Gauldalsløypa, der utgangspunktet var å få tilbakemelding fra Fylkesmannen om veien videre og legge opp saksbehandlingen av evt. nytt vedtak i samsvar med Fylkesmannens tilbakemelding.

To viktige områder som ville kreve nærmere utredning/suppleringer:

- Friluftskartlegging, suppleres med områdene der traseen for rekreasjonsløype skal gå. Dette selv om traseen går langs vei selv om den brukes mye om sommeren, men som ikke er vinterbrøytet og dermed betraktes som utmark. Gjennomføres iht. Miljødirektoratets veileder.
- Rovfuglkartlegging, kartleggingen som er gjennomført av NOF, suppleres med kartlegging i mars og april. Kunnskapen kan fremskaffes fra lokalkjente fagpersoner og som gir et godt kunnskapsgrunnlag i tillegg.

I tillegg til overstående har det vært en del kontakt mellom Fylkesmann og kommune.

En vil i den påfølgende vurderingen drøfte de momenter som Fylkesmannen påpeker og kreves utredet.

Habilitet

Saken slik den nå foreligger, vil ikke omfatte noen form for habilitetsproblematikk. Vedkommende utreder/leder i snøscooterklubben (ny leder er valgt) er ikke engasjert i arbeidet og har derfor ingen innvirkning på det foreliggende arbeidet og evt. vedtak.

Ornitologisk undersøkelser

Norsk ornitologisk forening (NOF) gjennomførte en befaring av snøscootertrasen sør for Rensjøen juni 2018 og som dannet grunnlaget for det som var påpekt fra Fylkesmannen i sitt høringsuttalelse av 24.04.2018. Her ble det registrert 27 fuglearter samt noen andre artsgrupper. I sitt opphevingsvedtak av 04.06.2019 hevdet Fylkesmannen denne undersøkelsen som ikke tilfredsstillende iht. det som var forutsatt.

I ettertid, og det som fremkom i møte med Fylkesmannen den 30.10.2019, har kommunen framskaffet dokumentasjon fra lokalkjente fagpersoner og som gir et godt kunnskapsgrunnlag i tillegg til NOF sitt bidrag.

Kort resyme av tilleggsundersøkelsen:

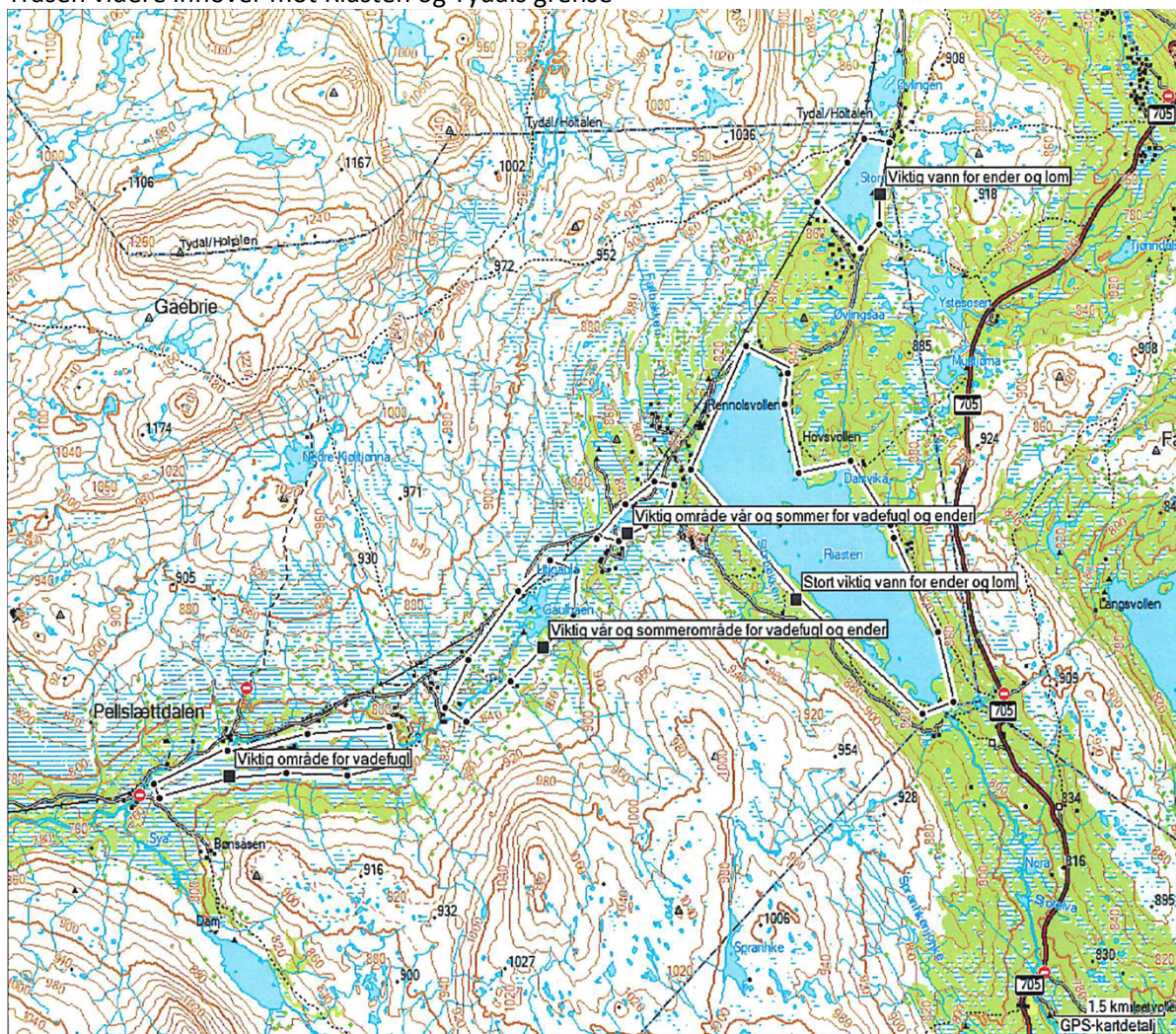

Innenfor området Ålen stasjon og til Tverråbakkan er det en viktig hekkebiotop (markert med grense) for ender og vadefugler. Med vedtatte stengingstidspunkt for Gauldalsløypa om våren er det lite trolig at kjøringen har direkte innvirkning på disse artene.

Når det gjelder rovfuglebiotoper/hekkeplasser er det ikke funnet registreringer i umiddelbar nærhet av dagens trase for Gauldalsløypa. Nærmeste biotop ligger knapt 2 km fra dagens trase. Det syns lite sannsynlig at motorferdsel etter fastsatt trase vil ha spesielt stor betydning for eventuelle hekkinger.

Trasen videre innover mot Riasten og Tydals grense

Innover Gauldalen er det ikke registrert rovfuglarter som ligger i nærområdet til Gauldalsløypa. Nærmeste registrering som en har funnet ligger ca. 4 km fra traseen. Det er imidlertid registrert flere områder langs hele traseen som er viktige vår og sommerbiotoper for vadefugl, ender og lom. Området er videre viktig for småvilt som hare og rype som samles i bjørkeliene langs Riastvegen om vinteren. Fjellreven har tilhold i fjellpartiene både nord og sør for Riastvegen, men ligger imidlertid i god avstand fra traseen til Gauldalsløypa og traseen bør derfor ikke medføre spesielle forstyrrelser og problemer.

Tilleggsundersøkelsen samt NOF sin undersøkelse ble fra Fylkesmannen (25.03.2020) vurdert som tilstrekkelig i forhold til det som var etterspurt innenfor temaet rovfugl.

Friluftskartlegging

Friluftskartleggingen har vært et tema som flere har hatt innvendinger mot, både under høringen og ellers i sine kommentarer til saken.

I møte med Fylkesmannen ble det enighet om at foreliggende kartlegging og verdisetting skulle suppleres med områdene der traseen for løypa skal gå. Ankepunktet for kommunen har vært at Riastvegen er en veg som under sommeren er svært mye brukt og som dermed ikke kan betraktes som et friluftsområde. Derimot er vegen å betrakte som utmark vinterstid da vegen ikke er brøytet og vil etter Miljødirektoratets veileder (M98:2013) være gjenstand for verdisetting.

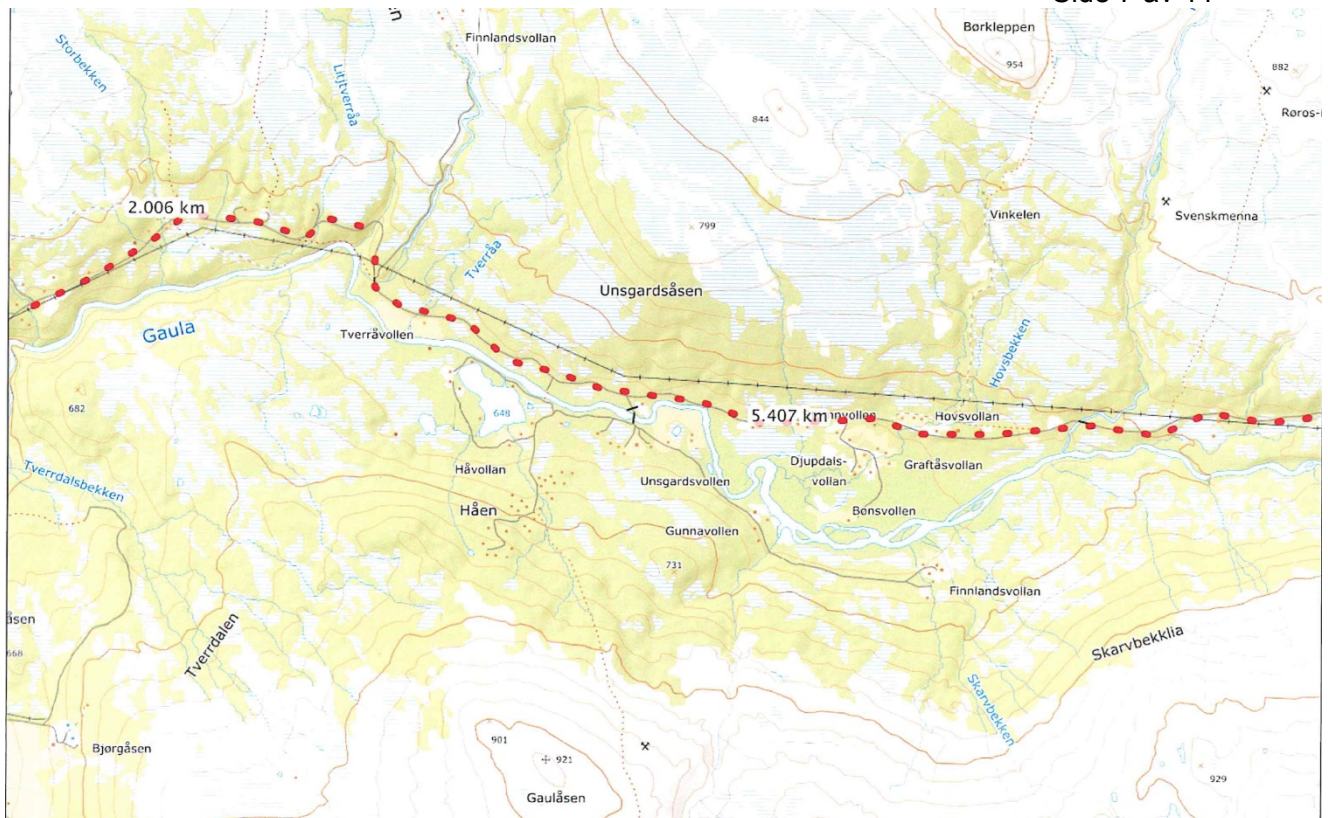
Kommunen har derfor foretatt en oppdatering og revisjon av datasettet i samarbeid med fagpersoner i Fjellstyret. Dette er også en del av arbeidet med revisjonen av arealplanen og som dermed sikrer en fast oppdatering av kunnskapsgrunnlaget. Når det gjelder mindre oppdatering kan dette gjøres fortløpende når f.eks. mangler oppdages.

I denne saken er det vegen og det som i kartet ikke er registrert som gjelder og skal verdisettes.

Gjennom de vurderingene som nå er gjennomført, er traseen verdisatt som viktig friluftsområde vinterstid. Det er fra Fjellstyret poengtert at statsallmenning, gjennom eierform og status, betraktet som viktige friluftsområder. En har i sin vurdering delt området inn i tre, 1.Graftåskjølen – Målåsetre, 2.Tverrråa – Hovsbua og 3.Hovsbua – Syosen – Gaulhåen – Riasten – Tydals grense. Alle 3 områdene er konkludert som viktig friluftsområde. Dette medfører at Gauldalsløypa går i et område som på vinters tid er klassifisert som viktig friluftsområde, men at bruken er noe forskjellig. Fra Hovsbua og inn mot Tydals grense er det kun i forbindelse med påsken det prepareres skiløyper og hvor bruken ellers er begrenset.

Skiløypa som prepareres mest er fra Målåsetre og til Hovsbua og hvor snøscootertraseen og skiløypa går parallelt.

Preparert skiløype, Målåsetre – Hovsbua:

Kommunens vurdering:

I forbindelse med revisjonen av friluftskartleggingen, ble som nevnt traseen verdisatt som viktig friluftsområde. Det er gitt føringer som tilsier at snøscooterløyper ikke bør legges i områder hvor det er svært viktige- eller viktige friluftsområder, men ut fra veiledningen fra Miljødirektoratet er det klart at det ikke er noe forbud mot å legge snøscooterløyper i viktige og svært viktige friluftsområder. Kommunen kan legge løyper i slike områder dersom den etter en konkret vurdering finner at det foreligger andre hensyn som etter kommunes skjønn er så tungtveiende at hensynet til friluftslivet må vike. Det forutsetter at kommunen har gjort en saklig og forsvarlig vurdering og avveining av de ulike hensynene mot hverandre, herunder vurdert muligheten for avbøtende tiltak og mindre konfliktfylte løsninger.

Når det gjelder vurderingene rundt de ulike hensyn; naturmangfold, hytteområder/setre, landskap, kulturminner og -miljø, sikkerhet og reindrift vises det til *utredning av virkninger fra plankontoret* samt ovenstående tilleggsundersøkelser. I kommunens vurdering vil en derfor gå nærmere inn på hensynet til friluftsliv, da dette vektlegges spesielt når snøscooterløyper skal planlegges og fastsettes.

Friluftsliv

Holtålen kommune har et samlet areal på 1210 km² hvorav ca. 670 km² (55%) av dette arealet er statsallmenning. Innenfor kommunens grenser utgjør ca. 300 km² verneområder med Forollhogna nasjonalpark som den største (200 km²). Meste av kommunens areal er beskrevet som svært viktig og viktige friluftsområder foruten hoveddalføret og sidedalene Hessdalen og Aunegrenda. En tilrettelegging av snøscooterløyper vil derfor vanskelig kunne unngå områder som er verdisatt som svært viktig eller viktig.

Når kommunen vurderte lokalisering av mulige traseer, ble Riastevegen sett på som den mest hensiktsmessige også med tanke på den politiske føringen om at ubruytet veg i størst mulig grad skulle brukes. Denne traseen har også blitt brukt som dispensasjonstrase gjennom mange år og er slik sett ikke en «nyetablering».

Når man ser på tilsvarende friluftsområder i kommunen, er det mange områder som har de samme kvalitetene, om ikke bedre, som prepareres jevnlig for ski. Aunegrenda med ca. 40 km, Hessdalen med ca. 30 km, Haltdalen med ca. 15 km og Ålen vest med ca. 40 km. En vurderer derfor at kommunens friluftsområder i sin helhet vil i liten grad bli berørt av Gauldalsløypa.

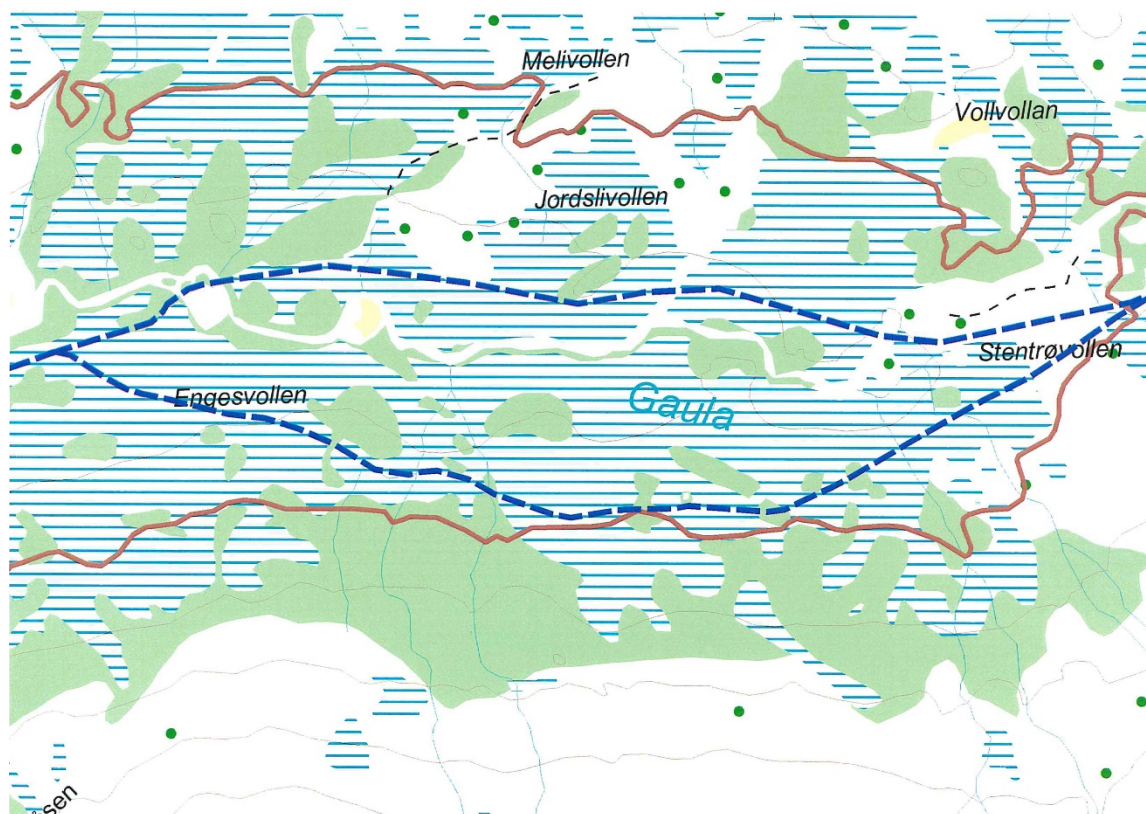
Gjennom forskriften er det satt klare begrensninger i forbindelse med bl.a. fart og åpningstider, noe som skal minske evt. brukerkonflikter med hensyn til støy og ferdselen langs løypa. Dette må oppfattes som en forbedring i forhold til bruken som dispensasjonsløype. En må få lov til og kommentere bruken i sommersesongen, der godt over 20.000 passerer bommen hver sesong med en fartsgrense på 80 km/t og til dels betydelig støy og støyproblematikk. En har i denne sammenheng ikke registrert noen form for brukerkonflikt.

Med en slik etablering må man forvente en økning i ferdselen, men at dette kan forvaltes på en forsvarlig måte. Fjellstyret har i sin uttalelse påpekt at dersom det skal være en rekreasjonsløype for snøscooterkjøring i Holtålen, så er Gauldalsløypa den mest naturlige traseen og at den videreføres.

Endringer

Gjennom den erfaringen en fikk fra åpningsåret med Gauldalsløypa, er det gjort tre endringer av løypetraseen. Bakgrunnen for dette er bedret sikkerhet og avbøtende tiltak for naboer til løypa.

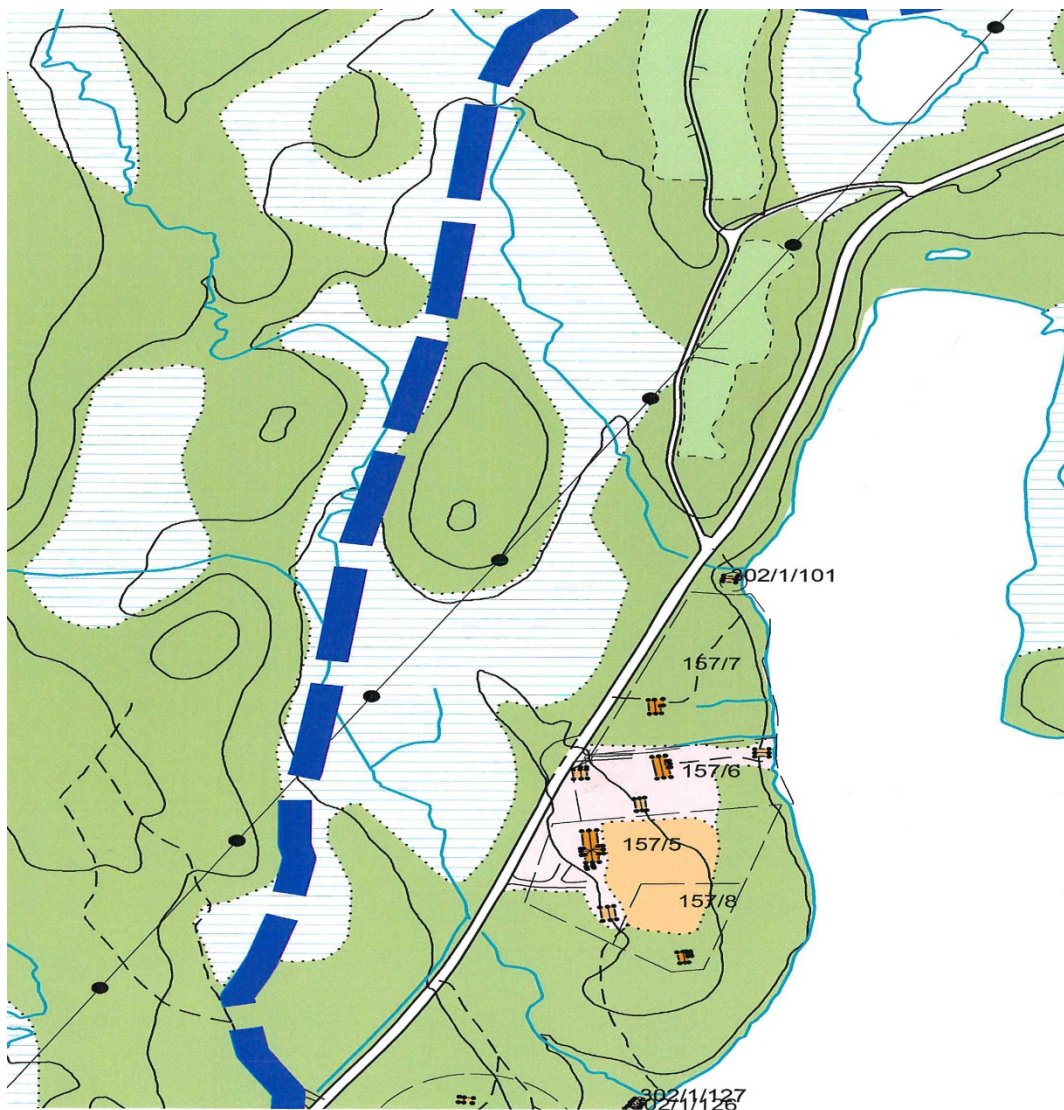
Strekningen Engesvollen – Stentrøvollen:

Innenfor denne strekning på ca. 2 km må man krysse Gaula to ganger. I perioder kan forholdene være problematiske for kryssing av elva og av sikkerhetshensyn legges en alternativ trase lenger sør der kryssing unngås. Den sørlige traseen vil da brukes under forhold som tilsier at kryssing ikke er forsvarlig.

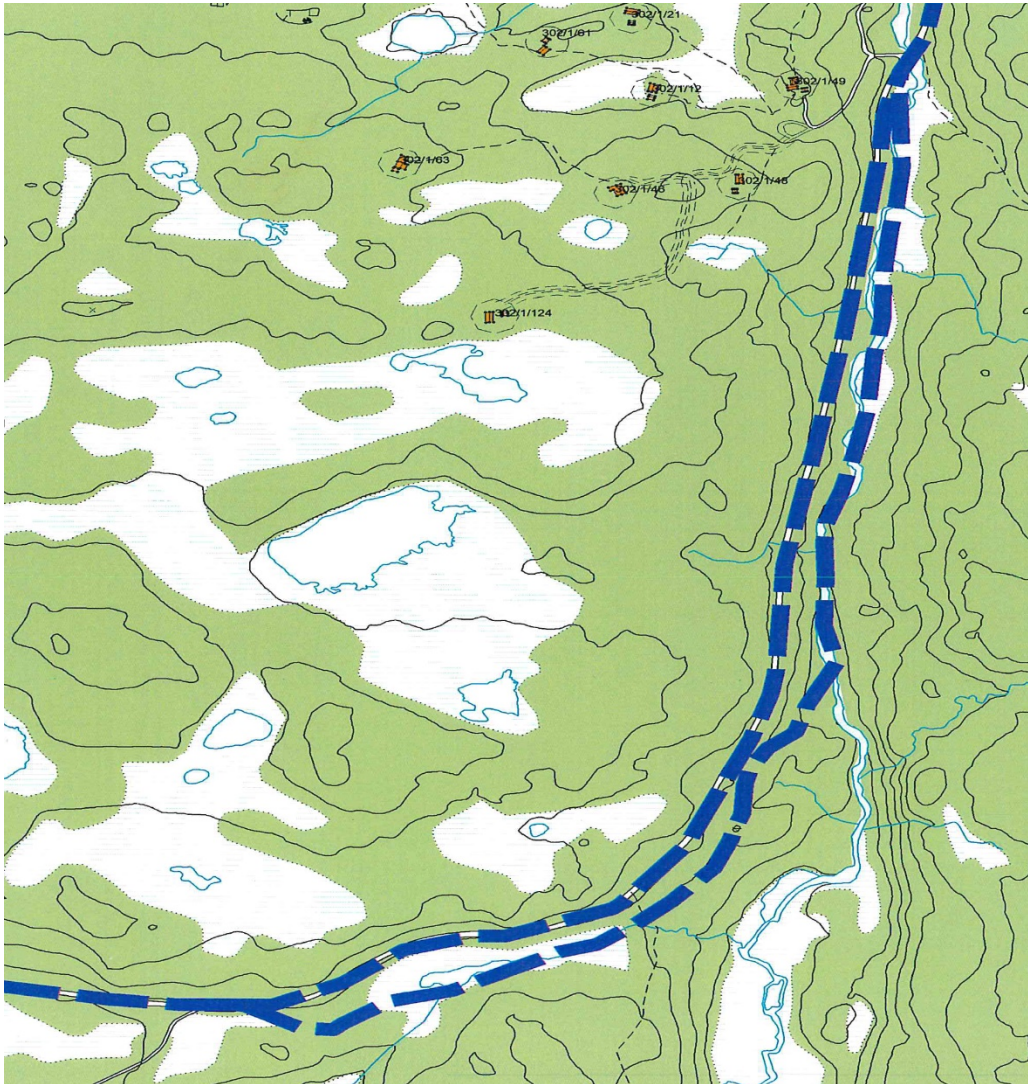
Strekningen ved Rennolsvollen:

I området ved Rennolsvollen trekkes løypa lenger mot vest. Opprinnelig fulgte løypa veien som ligger tett opp til fritidseiendommene ved Rennolsvollen. Dette medfører en redusert forringelse for de berørte eiendommene.

Strekningen Riasten – Storøvlingen:

For å ivareta sikkerheten for de som kjører, legges en parallell løype med veien på denne strekningen. Det har i perioder vært utfordrende å kjøre etter denne veistrekningen på grunn av snøforholdene da det kan legge seg store skavler som medfører krevende helningsforhold.

Konklusjon:

I saken legges det til grunn den opprinnelige utredningen Plankontoret framla i første runde. I tillegg kommer de utredninger som Fylkesmannen anmerket som ufullstendige vedrørende friluftskartleggingen og de ornitologiske undersøkelsene.

Selve traseen var ikke verdiklassifisert i første runde og som det er påpekt iht. Miljødirektoratets veileder (M98:2013), er veien å betrakte som utmark da den vinters tid ikke er brøytet. I det revisjonsarbeidet som er gjennomført ble traseen klassifisert som viktig friluftsområde. Totalt sett er det en liten del av friluftsområdet i Gauldalen som blir berørt av scootertraseen i forhold til resten av friluftsområdene. Det må også bemerkes at traseen har vært brukt som dispensasjonstrase i mange år og slik sett ingen «nyetablering». Ser man på friluftslivet som helhet i kommunen, da under vintersesongen, har kommunen mange tilsvarende områder for skimuligheter med bl.a. oppkjørte løyper. Isolert sett kan man si at området vil få en forringelse gjennom økt bruk, men gjennom de avbøtende tiltakene som er gjennomført, vil dette minimaliseres.

Etter den erfaringen en fikk gjennom første «prøveår», vil en fortsatt ha interessekonflikter, men en oppfatter disse som få.

Det konkluderes med at saken kan fremmes på nytt og legges ut til høring.

I forbindelse med oppstartsvarselet har det kommet inn 8 uttalelser som følger saken som vedlegg. Disse uttalelsene og kommentarene vil følge saken videre og bli vurdert i forbindelse med sluttbehandlingen.

Innstilling:

Med hjemmel i motorferdselloven og etter reglene for høring i plan- og bygningsloven § 11-14, legges forslag til snøscooterløype – Gauldalsløypa, ut til offentlig ettersyn.

Behandling i Formannskapet den 22.09.2020 sak 128/20

Votering:

Kommunedirektørens forslag vedtatt med 6 mot 1 stemme.

Vedtak i Formannskapet den 22.09.2020 sak 128/20

Med hjemmel i motorferdselloven og etter reglene for høring i plan- og bygningsloven § 11-14, legges forslag til snøscooterløype – Gauldalsløypa, ut til offentlig ettersyn.